

PRVNÍ

PĚTKA

Sportovní Renault 5 Alpine debutoval na jaře 1976

Čtyřicáté narozeniny slaví Renault 5 první generace, představený koncem ledna 1972.

Do roku 1986 jich vzniklo přes 5,3 milionu...

Foto Renault

Za otvírací střechu si zákazník musel připlatit (1972)

JAN TUČEK

Renault potřeboval na přelomu šedesátých a sedmdesátých let nový malý vůz módních tvarů, jenž by oslovil mladé zákazníky a dámskou klientelu. Tak se zrodil 3,5 metru dlouhý Renault 5, jehož sympatické linie navrhl designer Michel Boué. Pětka dostala samonosnou karoserii s jen dvěma bočními dveřmi, což bylo v zemi galského kohouta cosi nevídáního. Do té doby platilo, že i malý francouzský automobil (např. R4, 2CV nebo 204) musel mít čtver

Původní Renault 5 a jeho nástupce s motorem napříč

boční dveře, vždyť zadními nastupovaly a vystupovaly děti cestou do a ze školy. Však také zkušení obchodníci předpovídali tomuto pokusu nezdaru. Vyklápěcí třetí dveře v zádi usnadňovaly přístup k zavazadlovému prostoru, jehož objem 270 litrů se dal složením zadního sedadla zvětšit na 580, respektive až 900 litrů (měřeno po strop). Poprvé použité velkoplošné nárazníky z polyestru bez újmy odolávaly nárazům do rychlosti 7 km/h. Dveře se obešly bez klik, otvíraly se tlačítky...

Renault 5 první generace měl motor uložený podélne za přední nápravou, s rozvodovkou a čtyřstupňovou převodovkou směřující ku-

předu. Řadicí páka byla uprostřed u palubní desky. Všechna čtyři kola byla nezávisle zavěšena, přední na příčných ramenech a zadní na vlečených klikách, a odpružena zkrutními tyčemi, vpředu podélnými a vzadu příčnými. Palivová nádrž, uložená vzadu, měla objem 41 l (později 38 l); náhradní kolo bylo vpředu, upravo pod kapotou. Pětka debutovala v sezóně 1972 ve dvou základních provedeních. Levnější Renault 5 L měl pro domácí trh čtyřválec 782 cm³ o výkonu 34 k (25 kW)/5200 min⁻¹; pro export motor 845 cm³, jenž dával 36 k (26,5 kW)/5000 min⁻¹. S oběma dosahoval rychlosti kolem 120 km/h a musel se spokojit s bubnovými brzdami na

Předsériový Renault 5
na snímku z podzimu 1971

Renault 5
bořil francouzskou tradici
čtyř bočních dveří

Foto Renault

Renault 5 Lauréate Turbo
v provedení z roku 1984

všech kolech. Dražší Renault 5 TL dostal motor 956 cm^3 o výkonu 43k (32kW)/ 5500 min^{-1} , s nímž uháněl rychlosť až 135 km/h a zasloužil si tedy přední kotoučové brzdy. Od podzimu 1972 mohl mít TL za příplatek řadič páku na podlaze.

Novinkou jara 1974 byl model LS se čtyřválcem 1289 cm^3 o výkonu 64k (47kW)/ 6000 min^{-1} , který dosahoval rychlosť 155 km/h za hodinu. O rok později jej nahradil 5TS s tímto motorem, ale s lepší výbavou včetně sedadel s vysokým opěradlem přecházejícím v opěrku hlavy. Motor 1289 cm^3 s výkonem sníženým na 58k (43kW) pocházel pětky prodávané od podzimu 1975

v USA pod označením Le Car. V únoru 1976 debutoval 5GTL s plastovými ochrannými pásky na bocích a úsporným motorem 1289 cm^3 o výkonu 42k (31kW)/ 5000 min^{-1} s průměrnou spotřebou necelých $5 \text{ litrů benzínu na 100 km}$. Na jaře 1976 se stal hitem sportovní Renault 5 Alpine se čtyřválcem 1397 cm^3 , naladěným na 93k (68kW)/ 6400 min^{-1} , a pětistupňovou převodovkou. Rezerva se tentokrát přestěhovala dozadu. Na litých kolech jezdil R5 Alpine přes 170 km/h a dočkal se řady soutěžních a závodních verzí. Od února 1978 se prodával Renault 5 Automatic s motorem 1289 cm^3

s výkonem 55k ($40,5 \text{kW}$) a třístupňovou samočinnou převodovkou. V červenci 1979 přišel na trh Renault 5 v pětidveřovém provedení, jehož boční dveře už měly kliky.

V roce 1980 dosáhla produkce R5 rekordní výše 696 tisíc kusů, včetně 30 tisíc dvoumístných užitkových vozů R5 Société. Do modelového roku 1981 vstoupily modernizované modely 5 TL a GTL s motorem 1108 cm^3 o výkonu 45k (33kW)/ 4400 min^{-1} , spojeným u TL se čtyřstupňovou a u GTL s pětistupňovou převodovkou. Od jara 1981 pocháňely vozy s třístupňovým automatem čtyřválec 1397 cm^3 , naladěný na 58k (43kW)/ 5000 min^{-1} ; tentýž motor o výkonu 63k (46kW)/ 5250 min^{-1} se montoval do R5 TS a TX s pětistupňovou manuální převodovkou. Na podzim 1981 debutoval R5 Alpine Turbo, jehož přední kola poháněl přepříložený motor 1397 cm^3 o výkonu 110k (81kW)/ 6000 min^{-1} , s nímž jezdil přes 185 km/h .

V září 1984 byl představen Renault 5 druhé generace s napříč uloženým motorem a zcela novým podvozkem i karoserií; původní pětky se však vyráběly v omezeném množství dál pod označením R5 Lauréate. Poslední z 5,3 milionu vozů první generace opustily výrobní linku až v létě 1986. Vedle Francie se pětky do roku 1984 vyráběly také v Belgii (793 tisíc vozů) a ve Španělsku (983 tisíc). Montáž R5 probíhala i v deseti dalších zemích, od Jižní Afriky přes Írán a Thajsko až po Malajsii. Španělskou specialitou z let 1974–1980 byl navíc Renault 7 (respektive

Od léta 1979
se vyráběly i pětidveřové vozy

◀ Renault Siete (= 7),
španělská specialita
se stupňovitou zadí (1980)

Siete), 3,9 metru dlouhý čtyřdveřový sedan s rozvorem delším o 90 mm a stupňovitou zadí, odvozený z R5 a opatřený klasickými chromovanými nárazníky. Sedmiček vzniklo téměř 145 tisíc.

Do Československa bylo v letech 1975 až 1980 dovezeno přes 1400 vozů R5, v drtivé většině v provedení TL s motorem 956 cm^3 . Jen čtvrtinu z nich (344) prodala za československé korunu Mototechna, většinu (296) v roce 1975 a poslední tři až v roce 1981. Tři čtvrtiny dovezených pětek prodal za tzv. bony podnik zahraničního obchodu Tuzex, jenž také v roce 1981 převzal posledních 96 ze 100 vozů Renault 5 TL, dovezených o rok dříve pro Mototechnu.